

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafu este Duminea si Joi, la fie-care dōne septemari cu adausu Foisōrei — Prenumeratiunea se face in Sibiū la expeditiua foiei, preafara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori frante, adresate cātra expeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sibiū este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 12.

ANULU XXV.

Sibiū 1022 Februariu 1877.

trajecelalte pārti ale Transilvaniei s' pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prins, si tieri streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru intāi' a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dōu' a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei' a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Totu la cris'a ministeriala.

Dupa cum asigura „Hon“ cris'a ministeriului ungurescu este terminata. Ministri unguresci s'au dusu la Vien'a pentru ca sa se reconstituie cabinetulu lui Tisz'a.

Si pactulu intre jumetatile imperiului, ne spune „Hon“, este gat'a, afara de cestiunea [paritatii in privint'a banței. Dar, si acest'a ni se pare lucru momentuosu, „daca austriacii nu acceptēza paritatea, cris'a se muta dincolo de Lait'a“. Spunendu aceste numitulu diurnalu adauge si o amenintiare. Elu dice: „daca austriacii nu acceptēza paritatea, atunci pōrte ei si relele crisei.“

Eventualitatea unei crise dincolo de Lait'a, dupa noi, nu este unu lucru de care se vorbimū numai asiā in frēcātu, dupa cum face „Hon.“ Se intielege la casu cāndu aru urmā cris'a, urmāriile unei atari crise se aru simti negresitu si dincōce de Lait'a si este intrebarea, dēca aru remanē lucrulu numai intr'atāt'a.

Dincolo de Lait'a sunt factorii politici cu totulu in alta constelatiune, de cum sunt dincōci. Homogenitatea constitutiunala, d'ncolo, nu e versata cā dincōci mai numai din un'a si aceeasi materia. De alta parte chiaru si parlamentaristi actuali din Vien'a arata din cāndu in cāndu cāte unu semnu de nemultiamire cu pretensiunile separatistice ale Ungariei magiare si se temu de ele, cā de unele cari ducu la influint'a nemarginata a magiariloru in monarchi'a intrēga. Printre acestia sunt unu numeru de centralisti, cari astēpta ocasiunea sa se i-a lucrurile de unde s'au intreruptu la 1865. Mai sunt altii, cari n'au reesitu cu incercarile loru constitutiunali la 1865 si ignorandu si patent'a din Febr. 1861 se ducu inapoi pana la diplom'a din Octobree 1860 si se nisuiescu la o reconstituire a monarchiei pe base federalistice.

A aruncā o crise intr'unu guvern impesurat de atatea elemente si elemente a cāroru influintia, in susu si in josu, nu se pōte desconsiderā, este lucru usioru; este si va fi greu inse de a delaturā cris'a numai asiā cu un'a cu dōue.

Sangele celu rece ce ni se pare ca-lu afectēza „Hon“ cāndu vorbesce asiā liniscitu despre cris'a de dincolo de Lait'a, nu ne vine nici decum alu luā de bani buni, penruca o crisa acolo este adeveratu ca aru avē urmari fōrte rele, inse urmarile aceste, la tōta intemplantia aru fi tare simtite si dincōci la noi.

Dincōci, adeca in Ungari'a, pre lānga cunoscut'a si proverbial'a disciplina magiara a fostu lucru usioru de a opaci cris'a ministeriala si a o face ilusoria. N'a voitu nimenea sa iā asuprasi compunerea unui cabinetu nou si lucrulu a fostu terminatu. A fostu si ratiune ca s'a urmatu asiā, penruca o eventuala diēta de nou alēsa este pré probabilu ca se constituā totu din acelesi elemente, dēca nu cum-va din acele, cari impingeau lucrurile mai departe la o crisa constitutiunala. Constitutiunalismulu ung. este odata asiā construitu n'ai ce-i face.

Dar' dupa cum vedemu compunetiunea elementelor de dincolo, este lucru problematicu dēca principele

Auersperg aru putē jucā rōlulu lui Tisz'a cu acel'asi succesu.

Si, *posito sed non concessio*, ca principelui Auesperg nui succede, nu vede ori cine possibilitatea, ca dupa o crisa dincolo de Lait'a, neamu trezi intr'o buna dimineatia cu unu ministeriu de alta fatia si totu asiā cu unu altu parlamentu?

Ce aru face atunci Ungari'a? sēu vorbindu in sensulu actualitatēi, ce aru face atunci magiarii? mai alesu fiindu ca monarchi'a se afla intr'o situatiune, carea, fāra daune insemnate, nu pōte tolerā crise lāngede, si traganate cu anii, ba adi nici cu lunile.

Ceea ce dice „Hon“ despre crisa pōte avē numai insemnatarea unei spaimē de urmāri spre a mitigā valōrea concessiuniloru ce va mai avē Ungari'a si vicevers'a Cislaiani'a, sa le faca pentru incheierea pactului „P. Ll“, care a jucat in tota afacerea rōlulu fricosului si nemultiamitului, ne si pregatesce in nrulu de luni, cu rezultatele „cele mai bune“ ale negociāriloru. Acēst'a aru insemnā: cris'a ministeriala in Cislaiani'a este de prisosu.

Dēca cris'a inse totusi s'aru ivi atunci va fi tempulu supremu, cā sa ne gandimū si noi romānii la o programa despre cele ce avemū a face si a nu face, cā sa nu remanemū ierasi cā poetulu, cāndu Joie a impartitu bunatātile pamentului.*)

Sibiū, 9/21 Februariu 1877.

In legatura cu cele scrise in „T. R.“ din 30 Ianuariu a. c. (11 Febr.) sub rubric'a „Sibiū, 20 Ianuariu“ facia cu cele publicate de d. Babesiu la incetarea fōiei sele „Albin'a“ nr. 117 si 118 din 1876 despre unu asiā numitu „planu ce s'aru fi facutu la an. 1867 pentru impēdēcarea sanctionārei si introducerei dualismului“, reproducemū dupa „Curierulu de Iassi“ din 6 Febr. a. c. observāriile, ce le face acēsta fōia la scrișōrea autografa a lui Kossuth datata din Dobritienu 26 Apr. 1849, reproducu si de noi in articlu susatinsu dupa „Transilvani'a.“

Eata ce dice „Cur. de Iassi“ incātu pentru *Siagun'a*:

„Si aceste tōte Kossuth le scrie despre unulu din cei mai moderati ōmeni, care se intielege ca nu s'a pututu insuflēti nici odata „de strani'a onōre de a fi numeratu intre turci „sēu magiari, incātu ceea ce a facutu contr'a „acessor'a erā in realitate unu servitiu adusu „umanitatēi si unu meritu fatia cu popōrele „transilvane.

„Mai interesanta inse este acēsta scrișōre din altu punctu de vedere. Siagun'a „a fostu tratatu de unu partidu romanescu din „Transilvani'a, cā vendiatoriu alu intereselor „romanesco si cā magiarofilu. Acum inse se „vede, cari erau adeveratele lui simtiri. In „fapta metropolitulu transilvanu, politicu din „crescetu pāna in tālpi, 'si cunoscea asiā de „bine poporulu, ōmenii, inteligint'i'a, incātu nu „i-au crediutu capabili de a resistā la 1866 cu „efectu la introducerea dualismului. Cā toti „politicii de talentu, Siagun'a erā pessimistu „si au calculatu totu-dēun'a cu impregiurāriile „cele mai rele, nu cu cele mai bune. In „dealtfeliu lips'a lui de incredere n u in energi'a, „dar' in judecat'a sanatōsa si ōre-cum reallista a conluptāriloru sei a fostu in parte „adeverita de vreme.“

*) Inainte de a incheiā nrulu pres. vine scirea telegrafica ca pactulu e perfectu; cris'a asiā dara n'are locu.

Revist'a politica.

Preste asiā numitele crise ministeriale amu fi trecutu. Preste diferentiele intre Cis - si Translatani'a in privint'a banței inca. Alarm'a cu deputatiunile magiare a adormitu. In fine amu fi ajunsu iarasi la traiu constitutiunali liniscitu, firesce asia dupa cum a fostu si mai nainte.

Cā sa fimū convinsi ca tōte cele dise in sirurile de mai susu nu suntū numai combinatiuni, n'avemū decātu sa cetimū telegramele dela Vien'a din 20 Februariu st n. Intr'acele stā scrisu: *pactulu este perfectu. Amin* dicemū noi. N'amu perdutu si n'amu castigatu, unde amu fostu acolo suntemū si unde suntemū acolo amu fostu.

Va fi de prisosu a ne mai oprī la cioroborulu pentru banca, la care n'a cāstigatu nimenea si amu perdutu cu totii: banii pe calatoriile ministriilor in susu si in josu, diurnele acestor'a si apoi diurnele corporiloru legiuitōre, cari au sediutu cu mānile in sinu pāna s'a terminatu diferint'i'a, dēca o putemū numi asiā. Pōte spre noroculu cui-va, dēca va avē curagiulu sa hazardeze niscari cruceri in loteria sa publicāmu ca dupa „N. W. Tagblatt“ 9 au fostu propunerile cum sa se compuna consiliulu generalu alu banței. Acēst'a 9 propuneri variaza in urmatōrele combinatiuni: 1) Banc'a natiunala: 9 austriaci, 5 unguri etc. 2) L'asser: 9 austr., 5 ung. cu modificarea ca vice-gubernorii sa-i denumēsa deadreptulu regimele respective. 3) Andrassy: 5 austr., 5 ung., 4 alesi de adunarea generala, 4 reg. ung.: 5 austr. 5 ung. 4: vedi nr. 3); celelalte pāna la 8 suntū pré vechi; acēst'a inse difere de cele dōue de sub 3) si 4 numai prin cifrele: 3, 3, 6.

Mai are inregistrarea cifrelor de mai susu si meritu de a scī si publiculu nostru ce cestiuni dificile au ocupatu pre guvernele nōstre, cari cestiuni au pututu sa ajunga la solutiune numai dupa atātea conferintie si asudate negociāri.

Parerile despre neevitabilulu resbelu, in locu de a se inputienā se immultiescu. „P. Ll“, care pāna inainte cu doue trei dile n'a lipsitu asi dā aerulu ca era sa faca pe Rusi'a sai simta puterea, deodata a schimbatu registrulu si cānta, mai piano, ba in nrulu de luni diminētia pune pe unu corespondentulu alu seu din Berlinu sa scrie de o *cooperatiune* a Austro-Ungariei cu Rusi'a. Luni dupa amedi mai modulēza ceva si socotinduse ca nu e bine a trece dintr'unu octavu in celalaltu a scoborit'o numai cu unu jumetate de octavu, la *neutralitate*, care neutralitate inse dupa cum dice „P. Ll. (va se dica, alta variatiune) „se va pastrā numai pāna nu se voru atinge interesele nōstre (austro-ung.) prin resbelulu despre a *carui erumpere in restimpu de 4 pāna in 5 septamāni nu se mai indoiesce nimenea?*

Modulatiunea din urma, are dara fōrte debila afinitate cu amenintiarile de mai nainte, cu cuventarile softaleloru dela Constantinople si cu ceremoniele la impartirea decoratiuniloru turcesco intre trei membri ai comitetului de 60, cari nu avura norocire de a peregrinā la sorele culturale in Stambul.*) Piano acēst'a este de explicatu. Pericululu se apropi'a

*) „N. P. Z“ si „Egyet“ spune ca constitutiunali cavaleri cāndu au capatatu de coratiunile leau strinsu la inima, leau saru-

totu mai tare si cu cātu se apropiascede curagiulu.

Concentrarile la Chisianau si in Caucasu suntū dupa scirile mai recente completate. O fōie englesa spune, ca armat'a de actiune a Rusiei este de 275,000 inf. si 20,000 cavaleria cu 900 de tunuri.

Un'a inse nu ne potemu explicā. Pe unde va trece armat'a acēst'a dēca Romani'a remane neutrala, dupa cum se scriea mai dilele trecute.

Dealtminte turcii ingrīgiescu de tōte. Ei voru deslegā si enigm'a acēst'a, penruca au mai schimbatu odata pre marele veziru, tramitiendu si pe Edhem in urm'a lui Midhat pasi'a si din Constantinople se telegrafēza, ca sultanulu este pe cale a se bolnavi cā fratele seu Muradu.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biserica gr. or.)*

(Urmare.)

Canōne cari oprescu casatori'a in cleru.

Can. 26 apost., can. 6 sin. ecum. VI can. 1. din Neocesar'i'a si can. 14 sin. ecum IV oprescu casatori'a celoru ce s'au hirotonitu si concedu numai cetitoriloru si cantāretiloru a se casatori.

In deosebi can. 3. sin. ecum. VI nu suferē preoti bigami (cāroru li se iā numai administratiunea sacerdotala), nici pe cei ce s'au casatoritu, de-si numai odata, dupa hirotonia, cari se desfacu de muieri.

Canōne cari impēdēcā intrarea in cleru din caus'a casatoriei.

Dupa can. 17, 18, si 19 apost. si can. 3 sin. ecum. VI nu potu intrā in cleru cei insurati de 2 ori, cei ce au tientiū 2 surori ori nepōta de sora, si cei ce au luatū femeii lapedate de barbatu, ori veduva, ori curva sēu sclava, iēr'a dupa can. 8 din Neocesar'i'a nici acēl'a, a cārui muierē s'a doveditu de preacurva.

Canōne care despartu casatori'a din oficiu si concedu despartirea benevola pentru oficiu sēu tagma.

Can. 12 si 48 sin. ecum. VI, demanda a se despartī de muierē acēl'a, carele au ajunsu a fi episcopu.

Can. 30 ibid. dispensēza pe preoti de can. 5 apost., si le concede a se despartī de muieri cu voia imprumutata; inse acēst'a s'au concessu numai preotiloru din locurile barbare, pentru obiceiurile lor, cā o exceptiune, ce dovedesce tolerant'i'a bisericei nōstre, de unde inse nu se pōte face regula, afara de casulu intrārei in monastire, care se aplica si la muieri. Numai can. 8 din Neocesar'i'a demanda preotiloru a-si dimite soci'a cāndu aceea dupa hirotonia au preacurvit.

Canōnele cari tratēza despre curvia si concedu despartirea din caus'a adulterului.

Definitiunea adulterului se afla in can. 4 alu Sft. Grigoriu din Niss'a intr'acolo: curvi'a sēu fornicatiunea este implinirea ōre-cārei cupiditāti fāra injuri'a cui-va, iēr' précurvi'a sēu adulterulu este, care se face cu injuri'a cui-va; celu din urma se tractēza mai aspru cā cea dintāiu. Asemenea se

tatu si le au atinsu cu fruntea. Atat'a fanatismu bizantinicu, in ōmeni din sinulu natiunei conducatorie totu e prémultu.

Generalulu Ignatieff nu se p^ote oprⁱ de a aminti ca comisiunea despre care e vorb^a nu 'si terminase lucr^{ar}ile s^ele.

Plenipotentiarⁱⁱ otomani admitu dreptatea observatiunilor generalulu Ignatieff, dar' densi constata inca odata ca nu er^a vorb^a de c^{at}u de insulele formate de Drin^a.

Generalulu Ignatieff sustine ca din dorintia chiaru a plenipotentiloru otomani, resulta ca ore-care comisiuni s'au socotitu necesari. Aceste comisiuni nu si-au ajunsu scopulu. Este de temutu ca pe viitoru aceleasi cauze sa nu impedece pe ambele p^{ar}ti la o intelegere directa. I se pare dar naturalu c^{at} conferint^{ia} sa se preocupe de o stare de lucruri care da locu la contestatiuni pentru a trage unu principiu care sa p^ota aduce la o solutiune sigura.

D-nii plenipotentiarⁱⁱ nu contesta oportunitatea ce ar fi de a ajunge la o intelegere in ceea ce priveste insulele Drinei. Obiectiunile lor nu tientescu de c^{at}u la consecint^{ia} ce ar voi sa se traga de la lin^{ia} de demarcatiune propusa relativu la posesiunea miculu Zvornik care face parte de cinci secole din teritoriulu otomanu si care este consideratu ca se coprinde in regiunea fortaretiei marelui Zvornik.

Ambasadorulu Angliei crede ca progresele artileriei moderne facu ca in privint^{ia} militiei, posesiunea miculu Zvornik nu aru putea avea o importantia reala.

Generalulu Ignatieff cit^eza in spriginulu consideratiunilor emise de colegulu seu, opiniunea autorizata a unui oficeru germanu.

Comitele Chaudordy aru dorⁱ sa ved^a mai bine precisatu punctulu ce plenipotentiarⁱⁱ otomani aru voi sa lamur^esca.

Alu doilea plenipotentiarⁱⁱ otomanu, respunsiendu la dorint^{ia} exprimata de plenipotentiarⁱⁱu francesu, revine la necesitatea de a fics^a dec^a o asemenea discussiune este bine in limitele programulu convenitu.

Marchisulu Salisbury nu se indoesce ca expresiunea in termini generali, comport^a in adeveru latitudinea ce conferint^{ia} a creditu ca trebuie sa-i dea.

E. S. Edhem pasi^a esita a se unⁱ cu parerea E. S. care pentru a complect^a opiniunea sea adauge ca Angl^{it}er^a, totu-d^enn^a a intielesu astfelu expresiunea precipitata, cit^eza c^{at} proba, corespondint^{ia} schimbata intre Lord Derby si principele Gorciacoff, dupa care se intielege ca restabilirea statu-quo-ului n'aru escl^ude ore-cari arangiamente asupr^a unoru puncte secundare.

Ambasadorulu Germaniei dice ca dela aparint^{ia} programulu anglesu, astfelu fusese intielesu.

Ministrulu Italiei se unescu cu vorbele E. S. ambasadorulu Germaniei.

E. S. Edhem-pasi^a revenindu i^erasⁱ asupr^a sensulu in termini generali, se scudia ca nu a pututu impartasⁱ parerea exprimata in privint^{ia} importantiei acestei expresiuni relativu la cestiunea Miculu Zvornik. Ac^esta localitate a facutu de multu tempu obiectulu cereriloru guvernulu serbu. Nu se putea, de pe atunci, g^{and}i ca propunendu restabilirea statu-quo-ului in termini generali, guvernulu britanicu intielesese a trans^a in fav^orea principatulu o cestiune care statuse p^{an}a atunci in suspensiune. Propunerea guvernulu britanicu aru putea prea bine sa se intielega ca implic^{and}u rectificatiune asupr^a unoru puncturi ale liniei de demarcatiune cari au datu locu la dificultati. Daru densulu crede ca n'aru trebui sa m^er^ga mai departe.

Baron. de Calice crede ca expresiunea in termini generali este echivalenta cu astal^{alta}: in regula generala se admite astfelu ore-cari mici exceptiuni la statu-quo.

Edhem pasi^a aru recun^osce de buna-voe important^{ia} propunerii guvernulu britanicu pentru totu ce priveste rectific^{ari} de fruntaria cu care diverse comisiuni fusesera insarcinate,

Ambasadorulu Angliei reamint^escu ca aceste comisiuni s'au disolvatu totu-d^a-un^a mai nainte de a present^a rap^orte definitive.

Contele Zichy dice ca in adeveru comisiunile nu s'au pusⁱ nici o data in acord^u; pentru ac^est^a s'a creditu necesaru de a propune actualmente o stare de lucruri durabila.

E. S. Savfet pasi^a dice ca ac^est^a e tocmai dorintia de a ajunge la stabilirea unei st^{ar}i de lucruri durabila care dedese locu la formularea c^{at}re inalt^a P^orta, a propuneriloru s^ele de pacificare. Aceste propuneri, dupa parerea s'a constituⁱ unu mijlocu siguru de a preveni reinturnarea acelorasi inconviniente.

Comitele Zichy propune unu mersu de discutiune mai precisa.

Comitele Chaudordy este de parere ca aru trebui sa proced^a cu ordine; a incepe prin urmare cu Serbi^a si a urm^a articulele, adopt^{and}-le s^eu rezerv^{and}-le.

Asupr^a unoru observatiuni a celui de alu doilea plenipotentiarⁱⁱu otomanu, privit^ore la tienut^a esacta a programulu presentatu de guvernulu Britanicu, E. S. Savfet pasi^a da lectura propuneriloru angleze dupa telegram^a alu careia coprinsu este:

„Propunerile urmat^ore suntu acelea pre cari guvernulu M. S. Britanice socotesce calculate a form^a bas^a unei pacific^{ari}.

1. Relativa la Serbi^a si Munte-negru in termeni generali statu-quo.

2. P^orta sa se angajeze simplu, printr^{un}u protocolu semnatu la Constantinopolu cu represantⁱⁱ puteriloru mediatrice, a conced^a Bosniei si Herzegovinei unu sistem^u de autonomia locala s^eu administrativa, ac^est^a expresiune insemn^{and}u unu sistem^u de institutiuni locale, care va d^apopulatiuniloru unu controlu ore care asupr^a a oficeriloru locali si care va procur^a in acela^{si} tempu garantⁱⁱ in contra actelor^u de autoritatea arbitrara f^{ar}a a fi cestiunea de crearea unui statu tributaru.

Garantⁱⁱ de acela^{si} feliu trebuie sa se gas^esca in contr^a abuseriloru din Bulgari^a, ale caror^a amenunte esacte pot^u fi discutate mai in urma.

Reformele la cari P^orta a aderatu in not^a sea c^{at}ra represantⁱⁱ puteriloru cu data de 13 Februaru din urma, suntu considerate c^{at} trebuindu sa fia cuprinse in arangiamentele administrative pentru Bosni^a si pentru Herzegovin^a si pe c^{at}u se va cuveni acestei provincii pentru Bulgari^a.”

Cu ocasiunea acestei lecturi, E. S. Ambasadorulu Angliei observa ca in transmisiunea telegram^ei precipitata a fostu o er^ore si ca in locu de: oficeri locali trebuie se cet^esca: afaceri locali.

E. S. Savfet pasi^a crede de dator^{ia} s'a a constat^a ca in documentulu transmisu Portiei, nu s'a vorbitu de c^{at}u de oficeri locali.

Contele Chaudordy dice ca in totalu, conferint^{ia}, present^{and}u lucrarea sea nu a avutu cugetulu de a se depart^a de programulu anglesu at^{at}u in partea relativa la Serbi^a si Munte-negru c^{at}u si in cea relativa la regularea celoru trei provincii.

E. S. Edhem pasi^a dice ca, dec^a ac^est^a este cugetulu conferint^{iei}, se p^ote incepe cu cercetarea articuleloru relativu la Serbi^a.

Comitele Corti, pentru a nu las^a f^{ar}a respunsu observatiunea plenipotentiariloru otomani, privit^ore la nediscutiunea mijlocelor^u propuse pentru pacificarea Serbiei, dice ca sc^o ulu ce voi^a sa se atinga, inainte de orice, er^a de a stabili o stare de lucruri moralmente si materialmente durabila; ca din acelu momentu, a trebuitu sa

se evite totu ce aru fi de natura a perpetu^a ostilitatea intre Serbi^a si Turci^a si ca ac^est^a a fostu cuventulu care a facutu sa se propuna c^{at} linia de demarcatiune thalvegulu Drinei.

Generalulu Ignatieff si Marchisulu Salisbury se unescu cu vorbele comitelu Corti.

Dupa propunerea comitelu Chaudordy, se incepe discutiunea pe articole a documentulu relativu la Serbi^a. (Anexulu litera A la primul^u protocolu.)

Art. int^{ai}u s'a cetitu. Plenipotentiarⁱⁱ otomani, facendu observatiunea ca este in programu, nu d^a nascere la nici o discutiune.

Art. 2 relativu la thalvegulu Drinei d^a plenipotentiariloru otomani ocasiunea de a reinnoi obiectiunile ce au emisⁱ inainte. Ei declara ca suntu f^{ar}a instructiuni asupr^a acestui punctu, si prin urmare acestu articulu este rezervatu.

Art. 3, 4 si 5 s'au adoptatu si conferint^{ia} trece la discutiunea documentulu relativu la Munte-negru. (Anec^sa sub liter^a B. la primul^u protocolu.)

Plenipotentiarⁱⁱ otomani declara, ca neavendu instructiuni, ei nu pot^u intr^a in discutiunea articuleloru 1, 2 si 3, cari dupa opiniunea lor^u se gasescu f^{ar}a de programu.

Marchisulu Salisbury nu vede in art. 2 relativu la Bojan^a, dec^{at}u o dispositiune favorabila navigatiunei.

Aceste articole se punu la reserva.

Comitele Chaudordy crede ca acum aru fi oportunu a trece la cercetarea unui altu documentu, urmandu i^erasⁱ articulu cu articulu, numai in sa de a reveni mai tardiu asupr^a punctelor^u ce plenipotentiarⁱⁱ otomani voru voi sa reserve.

Plenipotentiarⁱⁱ observa ca nu este vorb^a altfelu, dec^{at}u de o prima lectura.

Contele Chaudordy incepe lectur^a regulamentulu Bulgari^ei articulu pe articulu. (Anec^sa C. la primul^u protocolu.)

E. S. Savfet pasi^a, la articolulu int^{ai}u care indica limitele celoru dou^e noi vilaete, ce va fi a organiz^a, dice ca guvernulu otomanu nu aru put^e sa accepte delimitat^{ia} propusa, dec^a nu aru fi divisiunea actuala care a datu locu la evenimentele din urma si ca suntu populatiuni cari nu se adapt^eza cu ac^esta noua grupare.

E. S. Edhem pasi^a cere motivele cari au facutu se ficseze limitele propuse. Elu nu vede nici unu motivu care justifica modificatiunile at^{at}u de importante cari aru fi introduse in divisiunea administrativa si aru fi de doritu cu at^{at}u mai multu de a cun^osce cari suntu elementele ce au condusu pe represantⁱⁱ puteriloru garante intr^{un}u proiectu care i se pare ca trebuie se intempine dificult^{ati} de neinvinsu. Este adeveratu ca c^{at}e-odata limitele vilaetelor^u au fostu modificate; dar' aceste schimb^{ari} de pura convenientia administrativa n'au nimicu comunu cu planulu despre care este vorb^a. Divisiunea presentata are pentru ea sanctiunea tempulu si a esperint^{iei}. (Va urm^a.)

Corespondint^{ia}.

Nadesiulu-sasescu in 16/2 1877.

Dle Redactoru! Sunteti rugati cu t^ota caldur^a se binevoiti a d^a locu in col^onele pretiuitulu diariu ce redigeti urmatoriu^lu respunsu, la care me avis^a unu domnu interpelante in nrulu 98 din a. tr. a „Tel. Rom.“

Eu din inima amu doritu si dorescu si acum^a c^{at} se mi se dea ocasiune, va se dica, se putem delatur^a obstaculele ce au dificultatu progresulu reuniunei n^ostre si se-si reinc^epa activitatea; c^{at} asi^a se-mi indeplinescu datorint^{ia}, c^{at}ci intentiunile n^ostre a membriloru, intre cari si a mea, te pot^u afid^a dle interpelante, au fostu

curate si nice c^{at}u de putienu perverse. Nu te super^a pentru ac^ei vre-o c^{at}i-va florenasi c^{at}ci te asecurezu ca ac^ei^a nu suntu si nu voru fi perdati; ci mai tare te supera pentru caus^a causei.

Din partemi 'su gat^a a-mi d^a acelu raciotiniu, prea bucuros, numai cui? C^{at}ci dupa departarea dlui presiedinte, eu c^{at} cassariu in contielegero cu bibliotecariulu Gradinariu mi-amu datu totu concursulu spre a se adun^a membrii la vre-un^a „siedint^{ia}“, si anume odata pre calea publicata prin „Gazeta“ i^er' in dou^e renduri pre cale privata. Ce p^ote fi caus^a neinteres^{ar}ei membriloru nu sciu si 'mi pare reu si mie. A-mi d^a deci raciotiniu, neavendu cui, mi-a fostu imposibilu.

Celalaltu espedientu recomendatu de dlu interpelante me promitu ca-lu voi folosi; inse numai in casulu ac^el^a durerosu c^{and}u nu vomu mai av^e nice un^a sperare de a o mai revific^a, ci arunc^{and}u tier^{ana} preste dens^a 'i vomu dice: Fie-ti tier^{an}^a usior^a! Si aceste din aceea impregiurare, fiindu-ca eu asi^a credu, ca in casu c^{and}u a-si recurge la verdictulu „publiculu“ spre a me absolv^a, amu ignoratu cu totul^u pre membrii a caroru maiorit^{ate} suntu economi si nu cetescu diuarie si asi^a in si aduce reuniunei sentint^{ia} de m^orte. Apoi in casulu ac^est^a i^er' te-ai super^a si domni^a ta.

Dar' se-ti spunu si eu necazulu meu dle interpelante! Eu si alti^u asemena cu mine ne nutreamu cu aceea dulce sperant^{ia}, ca: modestele n^ostre puteri reduse si miciorate prin departarea domulu nostru presiedinte se voru ajutor^a si int^{ar}i prin intrevinerea unoru atari ^omeni cum aru fi si dni^a t^a, c^{at}ci f^{ar}a ^omeni iscusiti in astfelu de cestiuni „nu merge treab^a“. Numai te intreb^u! ce consecuintia e aceea dela dni^a t^a se te tragi in tufa si se ochiesci, inse prel^{ang}a totu zelulu celu prea mare nice a te face membru n^{ai} binevoitu. Si asi^a ai totu dreptulu c^{and}u scrii, ca: „s'au infintiatu dupa cum s'au anun^{ci}atu mai de multe ori un^a reuniune de lectura cu resiedint^{ia} in Nadesiulu sas. f^{ar}a a fi auditu ceva despre ea ceea-ce at^{at}a insemn^eza ca: audiendu nu audi si vedindu nu vedi.

Prel^{ang}a cari promitiendu-me membriloru a-mi d^a unu ratiociniu pre calea publicitat^{iei} indata ce voru pofti-o ac^est^a espresu si cu numele, rem^{an}u cu t^ota stim^a.

Teodoru D a n u,
cassieriu.

Variet^{ati}.

* * * Congregatiunea comitatulu Sibiulu^lu extraordinaria se va tien^e in 28 Februaru st. nou.

* * * Balu. Din Saliste ni se scrie ca in 3/15 Februaru a. c. la initiativ^a dlui jude reg. ung. I. Maximu a fostu unu balu frumosu la care a fostu intrunita o cununa frum^osa de d^omne si domni^ore — intre cari invetiator^{es}a din locu A. S., a fostu regin^a balulu, — multi domni fruntasi din locu si din giuru. Petrecerea a tienutu p^{an}a la 4 ore dupa mediulu noptiei.

* * * Interpelatiune obscura. O hartoga de unu latu de palma, cu vre-o c^{at}e-va denunci^{ari} aruncate asupr^a preotiloru si invetiatoriloru din Ghi^{jas}a int. si Ilimbavu, intitulata *interpelatiune*, nesubscrisa de nimenea si f^{ar}a signatur^a tipografiei, a affatu primire si in col^onele f^oiei de aici „H. Ztg.“. Impregiurarea ac^est^a face lucrulu suspectu si din ac^esta cauza nu o ignor^{am}u cu totul^u. Ne vine lucr^u ciudatu interpelatiunea in felulu ac^est^a, c^{and}u noi avemu organe bis. scol. pentru lucruri cum suntu cele din denunciare. C^{at}ra aceste se put^e adres^a onorabilulu, s^eu dec^a suntu mai multi, onorabiliu interpelatori si reulu se vindeca mai in graba, dec^a esista, dec^{at}u pe calea „interpelatiunei.“ Ni

se pare ca „interpelatiunea“ este din acelasi izvor, din care a esutu deundile fabula despre o intrunire a junimeii române la „Coronã Ungariei“ cu care onorabilulu, atunci raportoru, induse in ratacire pe o alta foia nemtiésca de aici.

**** Varietate tacsata.** Perceptoratulu reg. ung. din locu prin notã sea dato 16 Decembre 1876 Nr. 9798, care o amu primitu in 20 Februaru a. c. st. n., ne provóca se platimu tacsã de timbru pentru o *varietate* „cancelaria de advocatu“ din Nr. 71 anulu trecututu fãra amanare (haladéktalanul).

**** Sã datu preste capu o banca in Budapesta.** Bancã comerciala a cãrei presiedinte este contele Melchioru Lonyay a pretinsu dela creditorii sei unu moratoriu de siese luni si a decisu licuidatiunea. Bilantiulu pro 1876 sã incheiatu cu 158,000 fl. perdere pre lãnga unu capitalu de 300,000 fl. „N. P. J.“ dice in privintiã acéstã: Se sciea inca inainte cu câte-va septamãni ca bancã comerciala este in mari strimtori pentru replatierea capitaleloru elocate. La rugarea directiunei cassã de pastrare a capitalei sã induplecatu ai aplacidã unu creditu de escomptu de 300,000 fl. prelãnga intabulatiune de realitãti in pretiu de 150,000 fl. Pre cum se vede inse nici sumã acéstã nã fostu de ajunsu de a satisfacere pe acei ce-si cereate capitale elocate si asiã replatierea sã sistatu. In Budã a fostu surprinderea acéstã fórtre neplacuta si acei ce au capitale elocate alãrga cu multimea in localulu baneci, sa-si capete banii, deocandata inse in zadaru. —

**** (Despre baronulu Lud. Simonyi)** povestescu „Közvélemény“ urmatórea anecdota: Erã in Maiu anulu 1876 cându punctatiunile de complanare inaintasera atãtu de departe in cãtu trebuia numai subscrise si cându Tisã inainte de a le subsemnã venise la Pestã pentru a informã partidã liberala. Tisã prezentã partidei raportulu seu; dupa acéstã circulã in clubu o cóla pe care stã scrisu: „Subsemnati nu acceptãza complanarea conformu punctatiuniloru indicate de dlu ministru presidentu“. Repede se adunara subsemnãrile, la mesã pe care sta cólã erã imbuldiãla mare. Acolo sta si fostulu ministru de comerciù, bar. A. Simonyi si privea cu o deosebita placere, cãtu de rapede se sporeau subscriptiunile. *Subsemnã si Tu, Escelentia*, disse unu malcontentu in gluma. Eu nu potu tocma se subsemnezu — respunse bar. Simony — dara voiescu se ve povestescu ceva. Erã in anulu 1848 cându contele Sãndor ce avea de nevasta pe ficã principelui Metternich, fu treditu din somnu prin unu grandiosu charivari. Contele in sa nu veni in perplexitate ci deschidendu feréstã adresã multimei ce larmuã intrebarea, decã acestu charivari e pentru densulu seu pentru nevastã sea? Pentru nevastã strigã multimea. — Asteptati pucinu — si voi veni si eu in josu! . . . Baronulu Lud. Simonyi este astadi conducatorulu opozitiunii „liberaliloru independenti.“

**** Kossuth si hunedoreni.** Durea cea amara mai nõua a chauvinistiloru magiari, lucru cunoscutu, suntu romãni din Hunedõrã. Kossuth „exgubernorulu“ inca a scrisu pe lungu si pe largu redactoriloru dela „Hunyady Album“, Al. Gyõrgy si G. Szatmary desfasurãndu mai multe planuri cum sãru putã „salvã“ natiunalitatea „magiariloru romanisati“ (?). Kossuth dice intru unu locu alu epistolei se: „Acéstã e o trista aparitiune si totu odata o astfelu de abnormitate fenomenale, incãtu ideile mele despre „psichologiã vietiei poporului si despspre caracterulu natiunalu alu magiariloru suntu cu totulu confuse“.

**** (Rose albe.)** Cetimu in foile din Berlinu: Raportulu politiei aduse septamãnã trecuta in stilulu seu

lapidaru indatinatu notitiã, ca unu „omu“ lovitu subitu de erotesia (versare de sãnge) in stradã Hagelsberger cadiu in drumu si muri.

Acestu „omu“, cum spune comunitatulu din urma, erã unu oficialu mai inaltu ce avã locuintiã sea in stradã Grossbeeren. Elu fusese invitatu pe diuã aceea dupa amedi la unu ospetiu impreuna cu frumósã si tenerã sea nevasta. Pentru toaleta mai lipsea numai o cununa, cu care avã se fie decorate bucele tenerei sotii. Barbatulu cu nevastã sea se certau in gluma ca ce flori se alãga, nevastã voia rose albe, ér' barbatulu rosii. Nevastã chiamã servitórea si i demandã se mërãga intru o pravalia de flori in stradã Ierusalimu si se aduca de acolo, o cununa de rose albe pe care dómna o inspiciase degiã. Barbatulu sarã iute si necajinduse dise cu unu aeru comicu: „Voiescu se fia voia mea, tu trebue se te gatesci pentru mine si dupa gustulu meu!“ Dupa acéstã elu si luã palariã si se indepartã ingraba. Intrãceea dómna se frisã si intru o óra stã in toaleta mare dinaintea oglindei bucuranduse ca venindu barbatulu seu acasa o va aflã frumósã. Dara trecu unu patrariu de óra dupa altulu, barbatulu nu mai venea cu cununã de flori. Cuprinsa de o presimtire funesta si inspaimentata dómna tramise servitórea la pravaliã de flori, pentru a cautã pe barbatulu ei, dara nelinistea interiorulu ei nu o lasã sa astepte reintórcerea servitórei; ea radicã slipepu vestmentulu in susu, imbracã o mantela larga si acoperindu-si capulu frisatu cu o capota traversã in fuga stradã Grossbeeren si privirile sale cautau in dréptã si stãngã impregiuru pe sotulu seu. Carnindu in stradã Hagelsberger vediu multime de ómeni stãndu gramada si discuru cu focu. Cu animã inspaimentata se oprã din fuga si trecandu printre ómeni audã vorbinduse: „Nu se scie, decã a muritu seu nu; dupa ce se repetã de dóue ori versarea sãngelulu omulu care avã la sine o scatura cu flori cadiu josu pe trotoaru. L'au dusu aici in casa“. O scatura cu flori — acéstã a fostu cununã ei de balu. Abiã putendu-si predominã sentiurile nenorocitã femeia navalã in casã numita, unde aflã pe sotulu seu mortu si intinsu pe o matratia. Ea se plecã preste iubitulu ei decedatu si lu undã cu lacrimi. Numai dupa ce sã asediatu primã veementia a dorerei potu fi indepartata cu o fortia blãnda de langa cadavru. Scatucã ascunde unu ramu cu rose albe, cum le dorise sotia.

**** (O combinatiune ciudata).** Unu individu marginitu in spiritulu intrebã pe unu amicu alu seu: „Cum ti place acestu portretu alu mamei mele?“ „Fórtre bine, respunse acelã“, trebuie ca ea a fostu o frumsetia in vremea ei“. — „Togmã acéstã voiamu se crede si eu, si te asigurã ca de o cunosceamu eu pe tempulu acelã candu o luã tata-meu de nevasta, nu elu erã acelã ce primea mânã ei.“

**** (Unu espedientu rar.)** In Ungariã domniã furi si vedu atãtu de bine de meseriã loru, incãtu micã cetate Béel e togmã pe cale de a se impacã cu cincã dintre cei mai cumpliti hoti pre lãnga o remuneratiune anuale de 600 fl. Cetatea sperã ca va face inca o trãba brilanta.

**** (Ea nu este aici.)** In Pennsilvaniã observã unu predicatoru de pe amvonu cum unu barbatu june deschidendu pucinu usiã se uitã furisuru pe tempulu predicei in biserica esaminandu multa vreme pe credinciosi cu staruintia. Demnulu predicatoru betranu maniduse se oprã in predicã sea si strigã: „June peccatosu! Te poti duce iera, ea nu e aici.“

**** (Din vètiã lui Mithad pasiã.)** Caderea neasteptata a marelui veziru

turcescu a fostu si e obiectu de multa di scusiune in publicisticã dilei. In Parisu a aparutu o scriere: „Mithad pacha, par Leozon-le Duc“, din care „Republice français“ face conclusiunea cã Mithad e unu capu insemnatu, unu talentu politicu destoinicu, dara unu talentu aplecatu a se predã ilusiumiloru marinimóse, a pune prea pucinu pretiu pre intrigile dela palatu, si de aceea a si fostu de atãte ori surprinsu si trantitu. Viètiã lui intrãga (elu e de 55 ani) e unu siru de schimbãri varie. Cu tóte aceste elu e unu omu destoinicu ce are talentulu de a valorã pentru orientu cunosciintele sale cãstigate in apusu. Tatã lui Mithad a fostu judecatoriu si reformatoriu si desteptã, in fiulu seu convictiunea, ca coranulu se póte fórtre bine impacã cu nõua constitutiune a Portiei. Mithad intrã in administratiune in etatea de 12 ani si cu 19 ani deveni membru la curtea de compturi in Siriã, si 3 ani mai târdiu secretariu la comisiunile de controlu in Asiã mica ce aveau chiamarea de a esecutã nõua organizatiune a administratiunii. Redsid pasiã i dete postulu de incredere de alu doilea secretariu in marele consiliu din stambulu. Pre tempulu resbelulu din Crimeea fu denumitu comisariu pentru a preveni disordinele ce se nasceau si a tinã ordinea. In 1857 deveni comisariu pentru Bulgariã. Facendu in tempulu acéstã o cãlatorie in apusu o folosi atatu de bine in cãtu cã guvernatoru la Nisi atrase prin administratiunea sea privirile sultanulu asuprã-si si fu insarcinatu a elaborã legea vilaetelor prin care reformele ce le incepuse in pasialiculu seu se introdusera pretotindenea. Dorere ca au lipsitu ómeni apti pentru ideã lui Mithad. Unde administrã elu insusi, cum in vilaietulu dela Dunare, tóte trebile mergeau asiã de bine cãtu degia pe atunci umblã cu ideã constitutiunii turcesci. Spre scopulu acéstã isbutiã a formã in stambulu unu consiliu de statu intocmitu dupa modelulu francezu si deveni presidentulu lui. Dupa unu anu in sa influintiã lui se inlaturã si elu futrimesu cã guvernatoru in Bagdadu, unde iera se aretã administratoru distinsu. In anulu 1871 muri Ali-pasiã, Mahmud Nedim pasiã (instrumentulu lui Ignatieff) deveni mare viziru si chiamã pe Mithad la Stambulu dara voi sa-lu trimita la Adrianopole, cându acéstã se incumetã a mërãga la sustanulu si a-i descrie starea ingritóre a imperiului. Mithad deveni mare veziru, dara iera fu trantitu dupa unu patrariu de anu facãnduse in sa guvernorulu in Salonichi, unde remase numai putiene luni. Mithad se reiviã la 1875 cându se dicea, ca se mërãga in Ertiegovinã. Abdul Aziz in sa nu se invoie, dara lu denumi ministru de justitiã. Mithad se retrase iera curendu si reaparã cã presidentu alu consiliului de statu abia in preserã caderei lui Abdul Aziz. De atunci elu jocã rolulu principalu in Stambulu, dupa atãtea vicisitudini e de asteptatu ca caderea sea de curendu nu va fi inca sfersitulu carierei sale politice.

Bursã de Vienã.

Din 9/21 Februaru 1877.

Metalicelo 5%	62 95
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67 90
Imprumutulu de statu din 1860	110 75
Actiuni de banca	838 —
Actiuni de creditu	150 10
London	123 50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73 75
„ „ „ Temisioresci	71 75
„ „ „ Ardelenesci	71 40
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	113 40
Galbinu	5 87 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 87
Valutã nõua imperiale germãna	60 60

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clasã a III. Cinusioru ppresbiteratulu Noerichiu—Cincumare, cu care suntu impreunate emolumintele urmatóre:

Folosirea portiunei canonice de 12. jugere, aretura si fenatiu, tacsele stolari statorite de sinodulu ppresbiteralulu, precum si câte o di de lucru dela 60 familii.

Suplicile instruate in intielesulu statutulu organicu si alu dispositiuniloru sinodulu archidiecepsanu, suntu ase tramite la subscrisulu pana la 6. Martiu a. c.

Noerichiu in 1. Februaru 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru.

(1—3)

adm. ppsc. u.

Nr. 6/1877.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante greco-resaritene de classã a III-ea a Corodu-Sanmartonului protopresbiteratulu Tarnavei superioare, cu care suntu impreunate urmatóriele emoluminte:

1. Folosirea portiunei canonice de 3 jugere aratura, fenatiu si vie.

2. Folosirea pamenturiloru ce se voru comparã cu 200 fl v. a. cã portiune canonica pentru subsistintiã preotulu.

3. Dela 35 de familii câte urã feldera de cucuruza sfarmitu.

4. 35 de dile de lucru dela cei cu vite câte unã di de lucru cu caru seu plugu, dela cei cu palmã câte 1-a,

5. Stola usuata.

6. Cuartiru naturalu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupã acéstã parochia, sã-si astërna petitiunile loru intrunite in sensulu „statutulu organicu“ pana in 10 Martiu 1877 la subsemnatulu.

Almã, 1 Fauru, 1877

in contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
Protopresbiteru.

Nr. 19/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu lãnga parochulu neputinciosu din Gurariulu onor. parinte Ioanu Arseniu.

Comunã parochiala statatõria din 560 familii cu 2800 suflete, este redusa la dóue parochii de classã III.

Capelanulu va avã jumetate din venitulu parochiei susnumitulu parochu, 150 fl. din dotatiunea de 600 fl. sistemisata din alodiulu comunale pentru ambele parochii si pãna la 100 fl. din venitele stolari dela 280 familii.

Concursele, instruite dupa prescriesele sinodulu archidiecepsanu din 1873, sa se adreseze la subscrisulu pãna in 26 Fauru a. c.

Sibiu 25 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

(3—3)

I. Haniã,
ppresbiteru.

Insciintiare.

Deschidendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sibiu instructiune pentru mósic, candidatele de mositu de natiunalitatea romãna si nemtiésca suntu provocate a se insinua pãna la terminulu indicatu la subscrisulu spre a fi primite in cursu.

Sabiu 1 Februaru 1877.

Dr. Lukacs Mikolics,
profesoru ord. de mositu.

4—4